

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.203/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Zafíri és Társai Ügyvédi Iroda (cím1 eljáró ügyvéd: felperesi jogi képviselő) által képviselt Felperes1 (cím2.) I. rendű és Felperes2 (cím2.) II. rendű felperesnek, a Rátky és Társa Ügyvédi Iroda (cím3., eljáró ügyvéd: alperesi jogi képviselő) által képviselt Alperes (cím4.) alperes ellen szerződés érvénytelensége iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. december 4. napján kelt 11.G.43.277/2017/102-I. számú ítélete ellen a felperesek 103. és 104. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felek között 2009. július 21. napján létrejött „Hitel és opciós szerződés magánszemélyek és egyéni vállalkozók részére” megnevezésű kölcsönszerződést érvényessé nyilvánítja: a felperesek az árfolyamváltozás többletköltségeit 320 (háromszázhusz) forint/euró árfolyamig kötelesek viselni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperes részére 192.000 (százkilencvenkétezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt 43.100 (negyvenháromezer-száz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperesi jogelőd, az alperesi jogelőd. (továbbiakban: alperes) mint hitelező és az I-II. rendű felperesek mint adósok között 2009. július 21. napján „Hitel- és opciós szerződés magánszemélyek és egyéni vállalkozók részére” megnevezésű kölcsönszerződés jött létre gépjárművásárlás céljából. A hitel teljes összege 3.900.000 forint volt, futamideje 96 hónap, az ügyleti kamatláb 18,76%, az induló THM 25,05%, a törlesztőrészletek száma 96, összegük 78.789 forint, a hitel devizaneme euró. A szerződés szerint a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába, az árfolyamkülönbözet ügyleti kamatlába és az induló teljes hiteldíjmutató az

alperes által az általános szerződési feltételében meghatározott módon változhat, amit az adósok az okirat aláírásával mint az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást tudomásul vettek (szerződés 7. pont). A felek kijelentették azt is, hogy a hitel esetleges árfolyamkockázatáról szóló tájékoztatást megértették és tudomásul vették (szerződés 10. pont). A szerződés elválaszthatatlan részét képező Általános Szerződési Feltételek Hitelszerződésekhez megnevezésű dokumentum (továbbiak: ÁSZF) 4.1.1. pontja alapján a hitel összege euróban, svájci frankban vagy magyar forintban kerül meghatározásra, azonban a folyósítás és a hitel visszafizetése (törlesztése) minden esetben magyar forintban történik, az euróban vagy svájci frankban meghatározott hitel (továbbiakban: devizaalapú hitel) forintban kifejezett összege, devizaneme, és a futamideje a hitelszerződésben kerül rögzítésre. A 4.1.2. szerint a devizaalapú hitel forintban kifejezett összege a hitel devizanemének megfelelően az bankl által közzétett, a hitelszerződés hatálybalépése napján érvényes hivatalos forint/devizanem számlakonverziós devizavételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az adós a részére folyósított hitel kamattal növelt összegét a hitelszerződésben rögzített számú, összegű és esedékességű törlesztőrészlet összegével köteles visszafizetni. Az ÁSZF tartalmazza a törlesztőrészletek meghatározására vonatkozó képletet is. Az ÁSZF 4.2. pontja rendelkezik a hitelkamat és a kamatláb meghatározásának módjáról.

[2] Az alperes a szerződést 2010. augusztus 2-án felmondta, a felperesek fennálló tartozása mindösszesen 4.617.417 forint volt. A felperesek 2011. szeptember 28. napján a kölcsön felhasználásával vásárolt forgalmi rendszám forgalmi rendszámú gépjármű típusú személygépjárművet az alperes részére átadta annak forgalmi engedélyével együtt. 2011. október 20., valamint 2012. június 11. napján a kölcsönszerződés reaktiválására került sor, azonban az a felperesek nem teljesítése miatt megghiúsult. Az alperes a gépjárművet 2013. május 7-én az 53. licitkörben értékesítette 1.973.801 forintért.

Az alperes a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) által előírt kötelezettség alapján 2015. április 16. napján megállapította, hogy az elszámolás eredményeként a felpereseket követelés nem illeti meg, ugyanis az egyes tranzakcióknál az árfolyam alkalmazás és/vagy egyoldalú módosítás miatt túlfizetések keletkeztek, mely összege elmaradt az ügylet során nyújtott kedvezmények, elengedések összegétől. Az elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősül.

[3] A felperesek módosított keresetükben a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték elsődlegesen az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító rendelkezések tisztességtelensége okán, ugyanis az alperes a hitelintézetekről és pénzügyi és vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget: nem volt írásbeli tájékoztatás az árfolyamkockázatról, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatást pedig csak ki lehet következtetni a szerződés egyes rendelkezéseiből. Másodlagosan azt állították, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjába ütközik, ezért semmis, ugyanis a szerződés nem tartalmazza a kezelési költség összegét, az a szerződésből nem állapítható meg, ebből kifolyólag a THM sem lehet a szerződésben a jogszabályoknak megfelelően meghatározva. Sérelmezték, hogy az alperes szerződést lezáró elszámolásában a gépjárművet nem a szerződésben foglaltak szerinti összegben számolta el.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérték az alperest 538.578 forint megfizetésére kötelezni.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte; álláspontja szerint a szerződés megfelel a szerződéskötés időpontjában hatályos jogszabályoknak: a szerződés tartalmazza a THM mértékét, továbbá az ÁSZF 4.7. pontja rögzíti a költségeket. Az árfolyamkockázati tájékoztatással kapcsolatban kifejtette, hogy a szerződés 10. pontjában a felperesek nyilatkoztak, hogy a tájékoztatást megértették és tudomásul vették. Hangsúlyozta, hogy a kockázattelepítésre vonatkozó rendelkezések érthetőek és világosak, matematikai műveletekkel alátámasztottak. Egyes törlesztőrészletek megváltozását az ÁSZF 4.1.3. pontja tartalmazza, miszerint az árfolyamkülönbözetet részletekben kell megfizetni. A gépjármű értékesítésére a felperesek reaktíválási kérelmeit követően került sor, a gépjárművet a leadást követően nem használta, értékesítése – többek között rossz műszaki állapota miatt – hosszabb időt vett igénybe.

[5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is. Az ítélet indokolása szerint az alperes mint kölcsönnyújtó, valamint a felperesek mint adósok között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1952. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdésében meghatározott kölcsönszerződés jött létre az abban írt tartalommal. A szerződés a Ptk. 685. § e) pontja értelmében fogyasztói szerződésnek minősül.

Az elsőfokú bíróság az irányadó 6/2013. és 2/2014. számú Polgári jogegységi határozat, az Európai Unió Bírósága (EUB) C-26/13. számú ítélete 39-40. pontja, a C-186/16. számú ítélet rendelkező része 2. pontja, a C-51/17. számú ítélet 73-75., 78. pontja, a C-227/18. számú végzés rendelkező része alapján – figyelemmel a Ptk. 205. § (3), a 209. § (1), (2), (4) bekezdésére, valamint a Hpt. 203. §-ára – arra a következtetésre jutott, hogy az alperes által nyújtott árfolyamkockázati tájékoztatás nem volt érthető és világos, így amennyiben a felperesek kellő gondossággal jártak volna el és alaposan átolvassák a dokumentumokat, akkor sem kerültek volna abba a helyzetbe, hogy felmérjék a szerződés gazdasági következményeit, az esetleges árfolyamváltozásnak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását, az árfolyamkockázat valós tartalmát, ugyanis sem a szerződés, sem az ÁSZF nem tartalmazott egyértelmű tájékoztatást az árfolyamkockázat tényleges tartalma vonatkozásában. Az ÁSZF 4.1.1. – 4.1.4. pontjai sem adnak részletes magyarázatot e tekintetben, a képletek nem tekinthetők megfelelő tájékoztatásnak, azok az átlagos fogyasztó számára nem jelentenek érthető, világos, egyértelmű eligazítást az árfolyamváltozás lehetséges gazdasági következményeit illetően. Ezáltal az árfolyamkockázatot teljes mértékben felperesre terhelő szerződéses rendelkezések tisztességtelensége a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján vizsgálható.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint – utalva az EUB gyakorlatára – nem a tájékoztatás nem megfelelő volta eredményezi a vonatkozó szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét, hanem annak az a következménye, hogy a fogyasztó hátrányára jelentős mértékben felborítja a felek közötti egyensúlyt. E körben kiemelte, hogy a forint euróhoz viszonyított középárfolyama és az ahhoz tartozó ingadozási sáv megszüntetéséről szóló 1009/2008. (II. 25.) Kormányhatározattal 2008. február 26-ai hatállyal hatályon kívül helyezett, a forint euróhoz viszonyított középárfolyamának megállapításáról szóló 1050/2003. (VI. 4.) Kormányhatározat szerint a kormány – a Magyar Nemzeti Bankkal egyetértésben – 2003. június 4-én azonnali hatállyal a forint középárfolyamát 282,36 forint/euróban állapította meg az árfolyam $\pm 15\%$ -os ingadozási sávjának változatlanul hagyása mellett, így az átlagos fogyasztó tudomással bírt arról, hogy a forint/euró árfolyam 2003. június 4-e és 2008. február 26-a között 240 és 324,71 forint/euró árfolyam között mozoghatott. A bíróság figyelemmel

volt a későbbi jogalkotás során meghozott, a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48 Ek. és 2013/36/EU irányelv és 1093/2010/EUB rendelet módosításáról szóló 2014/17. Eu. irányelv (30) preambulumbekzdésére tekintettel megállapított 23. cikkének 4. és 6. bekezdésében meghatározottakra, miszerint a 20%-os mértékű árfolyamkockázatot az uniós jogalkotó olyannak tekinti, amelyet a fogasztó tájékoztatás hiányában is viselni köteles. A szerződéskötéskor irányadó MNB euró középárfolyam 272,72 forint/euró volt, melynek 20%-kal növelt mértéke 327,72 forint/euró, amely mértéket a forintosításig az euró árfolyama nem haladta meg, így a felpereseknek az ilyen mértékű árfolyamváltozást el nem érő árfolyamkockázatot külön tájékoztatás nélkül is viselnie kell. Ezáltal nem állapítható meg, hogy az árfolyamváltozás olyan mértékű lett volna, amely a felek jogaiban és kötelezettségeiben bekövetkezett egyenlőtlenséget „jelentőssé” tette volna, ezért a szerződéses rendelkezések tisztességtelensége nem állapítható meg, a kereset elutasításra került.

[6] Az alperes a felperesek által hivatkozott kezelési költséget nem számította fel, a felszámolt költségek tekintetében az ÁSZF 4.5.3. és 4.7.1., az Üzletszabályzat 5.1. és 5.2. pontja tartalmaz rendelkezést, utalva a Hirdetményben szereplő díjjegyzékre; ezáltal a szerződés nem sérti a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, mivel a szerződés tartalmaz minden, az alperes által felszámított költséget. A szerződés nem ütközik a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába sem, mert tartalmazza a THM mértékét. E körben a bíróság utalt a BH2017. 343., és BH2019. 83. számú eseti döntésekre is.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperesi állítással ellentétben – figyelemmel a gépjármű kilométerórájának adataira – a gépjárművet annak leadását követően nem használták, a kilométeróra visszaállítására vonatkozó felperesi állítás nem bizonyított. Az alperes a gépjárművet az Üzletszabályzata szerint árverésen értékesítette, melyre a felperesi reaktiválási kérelmekre tekintettel csak 2012. július 18. napját követően kerülhetett sor. A gépjármű futásteljesítménye az Eurotax katalógus szerinti átlagos futásteljesítményt jelentősen meghaladta, csupán egy gyári kulccsal rendelkezett, külföldről behozott gépjármű volt, mellyel kapcsolatban több műszaki és esztétikai hibát regisztráltak, továbbá egyedi ismérvekkel is rendelkezett, ezért a gépjármű értékesítése a piacon az átlagosnál hosszabb időt vett igénybe. Az alperes 2013. május 7-én az 53. licitkörben értékesítette a gépjárművet a szakértő által megállapított 2.422.000 forintnál alacsonyabb vételáron. Az alperes az értékesítés során úgy járt el, ahogy az általában az elvárható, a gépjármű alacsonyabb eladási ára neki nem felróható, az rajta kívül álló okból következett be.

[7] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek éltek fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, kereseti kérelmükkel egyező döntés meghozatalát, másodlagosan hatályon kívül helyezését kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet a Pp. 3. §-ába, a 213. §-ába, valamint a 221. §-ába ütközik. A Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás nem felel meg az 1/2009. (VI. 24.) PK. vélemény 4. pontjában foglaltaknak, ugyanis elmaradt a tájékoztatás a kölcsönszerződéssel kapcsolatos árfolyamkockázati tájékoztatással felmerült bizonyítási teher vonatkozásában: a bíróság nem az alperesre hárította e körben a bizonyítási terhet. Az alperes által az árfolyamkockázat vonatkozásában nyújtott tájékoztatás elégtelenségét nem az elmaradt szóbeli tájékoztatásra alapítva állapította meg, hanem az alperesi szerződési feltételek ellentmondásossága alapján. Hivatkozott arra, hogy az alperesi részről semmiféle szóbeli tájékoztatás nem történt.

Utaltak a 2413/2011. számú Gazdasági Elvi határozatra, valamint a 2/2015. PK vélemény 2. pontjára, továbbá a 2/2014. PJE határozatra. Nem tájékoztatta a bíróság őket arról sem, hogy álláspontja szerint a felek jogviszonyában nincs jelentős egyenlőtlenség, valamint a szerződés szerinti bázisárfolyam (267,4 forint/euró) helyett az MNB középárfolyammal (272,72 forint/euró) számol. A szerződés szerinti bázisárfolyamhoz képest volt amikor az árfolyam átlépte a 20%-os küszöböt, így a tájékoztatás elmaradásának hiányára tekintettel nem voltak abban a helyzetben, hogy az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványukat megtegyék. Szerintük ha a bázisárfolyamot tekintjük és az ítélet szerinti forintosítási törvényt, akkor a szerződésnek jelentős árfolyamkockázat van, mivel 2010. után jelentős mértékben emelkedett az árfolyam a bázisárfolyamhoz képest. Megítélésük szerint az árfolyamkockázatot a kölcsönszerződés felmondásáig lehet számolni, mivel a kölcsönszerződés felmondásával egy összegben esedékessé vált az egész tartozás, nincs havi törlesztőrészlet és nincs havi árfolyamváltozás.

Sérelmezték, hogy a bíróság szerint a gépjármű forgalmi értékének bizonyítása az ő érdekükben állt, ezért a szakértői bizonyítást nekik kellett indítványozniuk. Hivatkoztak az ÁSZF 12.2.4.b. pontjára, miszerint az opciós vételár a gépjárműnek a vételi jog gyakorlása alapján a gépjármű tényleges birtokbaadása napján fennálló, a gépjármű Eurotax autó értékprogram (Eurotax árjegyzés) szerinti vételárának 20%-kal csökkentett összege, ennek hiányában igazságügyi szakértő által megállapított forgalmi értéke. E pont szerint az adós a hitelszerződés aláírásával az alperesi jogelőd által felkért igazságügyi szakértő érték meghatározását elfogadja. Kifogásolták, hogy a bank által felkért igazságügyi szakértői vélemény nem felel meg a 2005. évi XLVIII. törvény 16. § (4) bekezdésében írt követelményeknek, mivel a szakértő a szakvéleményt aláírásával köteles ellátni, azonban ezen aláírás a szakvéleményen nem található. Rámutattak, hogy a 2011. évi szakvéleményben 2013. évi műszaki adatok is szerepelnek. Az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy miért nem az Eurotax szerinti 5.921.000 forint 20%-kal csökkentett összege, azaz 4.736.800 forint a megfelelő ár.

Az ítélet a Pp. 213. §-ába is ütközik, ugyanis az általuk előterjesztett elszámolás kapcsán a bíróság nem döntött, ítéletében ezt nem értékelte. Az alperes részére a kölcsönszerződés felmondása után a nem teljesítés idejére már csak késedelmi kamat jár. Ezáltal az Eurotax szerinti összeggel számolt gépjárműérték esetén a tartozás megfizetésre került.

A felperesek hivatkoztak arra is, hogy a bíróság iratellenesen állapította meg a tényállást: a terhükre értékelte a gépjárműeladás késedelmét, a jármű sajátosságait. Hangsúlyozták, hogy az együttműködési kötelezettségüknek eleget tettek, a gépjárművet a szerződés felmondását követően haladéktalanul leadták. A jármű sajátosságai, műszaki állapota az általuk történő vásárláskor is ismert volt, a szervízkönyv hiánya pedig ellentétes az alperes által készített szakvéleménnyel és a gépjármű-átadási jegykönyvvel, melyet a gépjármű leadásakor készítettek. Nem értékelte a bíróság azt sem, hogy az alperes által történő eladásról két adásvételi szerződés van a periratok között, az egyiben 100.000 km-rel kevesebb futásteljesítmény van feltüntetve.

A felperesek nem értették egyet az elsőfokú bíróságnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjával kapcsolatban elfoglalt álláspontjával sem; a Hpt. 203. §-át és a Ptk. 209. §-át együtt kell értelmezni. Hangsúlyozták, hogy részükre az ÁSZF nem került átadásra, továbbá alperesi tájékoztatás sem hangzott el, így az ÁSZF ismerete nélkül nem voltak abban a helyzetben, hogy az egyedi kölcsönszerződés tartalmát ellenőrizni tudják. Az alperes számos helyen költséget számolt, amely az egyedi kölcsönszerződésben és az ÁSZF-ben nem szerepelt, így átírási, tárolási költséget, szakvélemény költségét, melyeket a THM-ben költségként fel kellett volna tüntetnie, ennek hiányában a kölcsönszerződés semmis. Az ÁSZF 4.5.3. pontja általánosságban megfogalmazott pontokat tartalmaz, amiből ők az ÁSZF ismeretében sem

tudtak volna bármire következtetni. Nem rögzítették az ügyleti kamatláb számításának módját, csupán az ügyleti kamatláb mértéke került meghatározásra, továbbá az, hogy az mely esetekben növekedhet, illetve csökkenhet. Az ÁSZF 4.1.3. és a 4.1.4. pontjába foglalt képlet alapján számolva eltérő összegű tartozás került kimutatásra. Mindez szakkérdés, melyet meg kell előznie a gépjármű forgalmi értéke meghatározásának az ÁSZF szerinti, tehát a birtokbaadás időpontjában.

Megítélésük szerint a szerződés nem felel meg az ÁSZF 5.3. pontjába foglaltaknak, ugyanis azt két tanú jelenlétében kellett volna aláírniuk.

[8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A bíróság a tényállást feltárta, a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat okszerűen értékelte, a helytálló ténymegállapítások alapján helyes anyagi és eljárásjogi következtetéseket vont le. Eljárási hibát nem vétett, a felperesek által hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg. Hangsúlyozta, hogy a szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát a szerződéskötéskor és nem utóbb kell vizsgálni, utalt az EUB főtanácsnokának a C-186/16. számú ügyhöz készített indítványa 90. pontjában foglaltakra. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződés a jóhiszeműség, a tisztesség követelményével ellentétesen, annak a felek általi megkötésének az időpontjában jelentős egyenlőséget okozott a terhükre és az ő javára. Előadta, hogy az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének e körben a gazdasági elemzések, a devizaalapú és a forintalapú üzleti konstrukció összehasonlításával eleget tett. Mivel a felperesek jelentős egyenlőtlenséget, egyensúlyeltolódást a perben nem bizonyítottak, a bizonyítás elmulasztásának jogkövetkezményei őket terheli, így a szerződés tisztességtelensége az irányelv 3. cikk 1. bekezdése alapján nem állapítható meg.

A devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló Konzultációs Testület 2019. június 19-ei ülésén elfogadott ajánlása az érvénytelen kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítása során két megoldás alkalmazását javasolta. A szerződéskötés időpontjában az MNB forint/euró árfolyam 272,72 forint volt, a szerződéskötéskori árfolyamhoz képest 20%-os mértékű árfolyamkockázatot kötelesek viselni a felperesek, azaz mindaddig, amíg az a 327,72 forint/euro árfolyamot nem éri el. A felperesek számítása szerint a szerződés felmondásának napjáig, 2010. augusztus 2-ig kell az árfolyamot számolni, amely nem haladta meg a 20%-os mértéket.

A gépjármű forgalmi értékét szakvéleményekre alapozva igazolta, így az elsőfokú bíróság helyesen járt el, hogy ezzel szemben a felperesek terhére rendelte ki igazságügyi szakértőt. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, ezért nem kellett döntenie a szerződés érvénytelensége esetére alkalmazni kért jogkövetkezmény vonatkozásában; az elsőfokú bíróság a Pp. 213. §-ában írtakat nem sértette meg.

A szerződésben biztosított vételi jog gyakorlására 2011. július 27-én az alperesi jogelőd kft.1. került kijelölésre, a felperesi gépjármű tulajdonosa lett és jogosult volt a gépjármű eladására. A kilométeróra adatai alapján igazolható, hogy a birtokában lévő gépjárművet nem használta. A felperesek 2012. októbere és 2013. májusa között két alkalommal reaktiváltatták a kölcsönszerződést, ezért a reaktiválás időtartalmára felfüggesztette a gépjármű eladását, majd két alkalommal kellett felbecsültetni az értékét műszaki szakértővel. A második reaktiválás meghíúsulását követően kezdte el ténylegesen hirdetni értékesítésre a gépjárművet. Az értékesítés során 53 licitkörön került a jármű meghirdetésre, mindössze 15 vételi ajánlat érkezett. Az érvényben lévő szakértői árat egyik ajánlat sem érte el, majd a 2013. április 26-án elfogadott ajánlat a második legmagasabb ajánlat volt. Az elsőfokú bíróság helyesen tüntette fel a gépjármű műszaki állapotát és egyéb adatait.

Az alperes a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjával kapcsolatban kiemelte: a szerződés 10. pontja szerint a felperesek az ÁSZF és az Üzletszabályzat tartalmát megismerték, annak egy-egy példányát átvették, ezáltal az ÁSZF és az Üzletszabályzat a Ptk. 205. § (3) bekezdése alapján a szerződés részévé vált. Ezen szabályzatok mind nála, mind pedig a honlapján is elérhetők voltak. A kölcsönszerződés 10. pontja a felek szerződéses jogait vagy kötelezettségeit önmagában nem befolyásolja csupán a szerződés részévé teszi az Üzletszabályzatot és Általános Szerződési Feltételeket.

Nem vonta kétségbe, hogy a THM a szerződés aláírásának időpontjában tájékoztató értéket jelenthet, mely tájékoztatóként szolgált a bankok kínálata között. Ez nem jelenti, hogy a THM nem valós, ezért az érvénytelenség a THM meghatározottsága hiánya miatt nem áll fenn. A THM esetleges téves megjelölése nem a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja szerinti semmisségi kérdés. E körben utalt a Kúria számos ítéletében, illetve a BH2017. 343. és a BH2019. 83. szám alatt közzétett eseti döntésében foglaltakra.

A Hpt. 213. (1) bekezdés c) pontjának megsértése nem állapítható meg, a kamat mértéke a perbeli konstrukcióban kiszámítható. E körben hivatkozott több egyedi ügyben hozott kúriai döntésre.

A kölcsönszerződésben és annak mellékletét képező ÁSZF-ben, Üzletszabályzatban a kamaton felül más díj is kiköthető, mindez a Ptk. 253. § (1) és (2) bekezdéséből, valamint a Hpt. 212. § (2) bekezdéséből is levezethető. Mind az ÁSZF 4.7. pontja, mind az Üzletszabályzat 5.7. pontja alapján a kölcsönszerződéssel és az azt biztosított vételi jogi szerződéssel, valamint a felperesek által a kölcsön biztosítására nyújtandó biztosítékok adásával összefüggésben további költségeket is jogosult érvényesíteni, melynek lehetőségét a felperesek a kölcsönszerződés aláírásakor elfogadták. A szerződésben fel nem tüntetett járulékok a fogyasztóval szemben nem érvényesíthetők.

Kiemelte, hogy a szerződési jogban a Ptk. 207. § (1) bekezdéséből következően az úgynevezett nyilatkozati elv az irányadó, a szerződés létrejötte és tartalma szempontjából alapvetően nem a szerződő fél tényleges akaratának van meghatározott jelentősége, hanem annak, hogy milyen tartalmú akaratot juttat kifejezésre. A felperesek a szerződés aláírásával kifejezték azt az akaratnyilatkozatukat, hogy a szerződést az ott rögzített feltételekkel és tartalommal kívánják megkötöni. A Ptk. 522. § (2) bekezdése szerint a banki hitelszerződés érvényességéhez a szerződés írásba foglalása szükséges, azonban sem a Ptk., sem a Hpt. és sem a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (Fnyh.tv.) nem írja elő annak teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalását. A szerződést az arra jogosult személyek írták alá, a felperesek nem vitatták, hogy azon saját kezű aláírásuk szerepel. Ezáltal a szerződés a felperesek által állított alaki hibában nem szenved, a szerződés ezen okból sem semmis.

Az alperes perköltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani a közte és jogi képviselője között 2017. augusztus 2-án létrejött megbízási szerződés szerint. A fellebbezés vizsgálatára, illetve a fellebbezési ellenkérelem előkészítésére 11,5 munkaórát számolt el 16.696 forint + áfa munkadíjjal, mindez 192.004 forint + áfa.

[9] A felperesek az ellenkérelemre tett nyilatkozatukban kiemelték, hogy az elsőfokú bíróságnak – mivel az árfolyamkockázat a 20%-ot meghaladta – a semmisség következményeit le kellett volna vonnia. Amennyiben az elszámolás kérdése szakkérdés, igazságügyi szakértő kirendelését kérték.

[10] Az ítéltábla a fellebbezést a 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogkövetkeztetése túlnyomó részben helytálló, az ítélet indokaival is az ítéltábla a későbbiekben kifejtett eltéréssel egyetért.

[13] A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségének, ugyanis az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelősége vonatkozásában nem az alperesre hárította a bizonyítási terhet, továbbá a tájékoztatás elégtelenségét nem az elmaradt szóbeli tájékoztatásra alapítva állapította meg, hanem az alperesi szerződési feltételek ellentmondása alapján.

[14] A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A 2/2014. Polgári Jogegységi határozat indokolása III.1. pontja szerint amennyiben a fogyasztó a jogszabály által előírt tájékoztatást az árfolyamkockázattal kapcsolatban megkapta, a kockázatfeltáró nyilatkozatot aláírta, akkor azt – az ellenkező bizonyításáig – úgy kell értékelni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta a fogyasztó számára világos és érthető volt, illetve annak kellett lennie. A pénzügyi intézménynek kell bizonyítania, hogy a fogyasztó tájékoztatása ilyen módon megtörtént. A nem megfelelő tájékoztatás tényét és azt, hogy ennek következtében a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése számára nem volt világos és érthető, a fogyasztónak kell bizonyítania.

A perbeli esetben a felperesek által külön megszövegezett kockázatfeltáró nyilatkozat aláírására, az alperes részéről szóbeli tájékoztatásra nem került sor, így az eljáró bíróságoknak kizárólag a felek által aláírt kölcsönszerződés, valamint elvászthatatlan részét képező mellékletei alapján kellett döntenie abban a kérdésben, hogy a felperes tájékoztatása a jogszabályok szerint megtörtént-e. Mindezt az alperesnek kellett bizonyítania.

A felperesek tévesen hivatkoztak arra is, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatásnak tartalmaznia kellett volna azt is, hogy a bíróság szerint a felek jogviszonyában nincs jelentős egyenlőtlenség, továbbá a szerződés szerinti bázisárfolyam helyett az MNB középárfolyammal számol. A bíróságoknak nincs olyan kötelezettségük, hogy előzetesen

tájékoztatást adjanak az általuk meghozni kívánt döntésről és felhívják a feleket, hogy az azzal ellentétes álláspontjuk vonatkozásában bizonyítást terjesszenek elő.

[15] Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal a tekintetben, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen.

A 6/2013. PJE határozat indokolásának III/3. pontja szerint az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre. A tájékoztatásnak tehát ki kell terjednie az árfolyam változásának lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre, valamint a fennálló tőketartozás mértékére. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

[16] Az EUB C-186/16. számú ítélet rendelkező részének 2. pontja kimondja, hogy a szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának követelménye azt jelenti, hogy a hitelszerződések esetén a pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy az utóbbiak megalapozott döntéseket hozhassanak.

[17] Az EUB C-51/17. számú ítélet indokolásának 73-75. és 78. pontja szintén iránymutatást adott a bíróságoknak a szerződési feltételek világos és érthetősége vizsgálata tárgyában. A tájékoztatás tartalma tekintetében irányadó továbbá az EUB C-227/18. számú döntés is.

[18] Nem szükséges külön kockázatfeltáró nyilatkozat aláírása az adós által, elégséges, ha azt a szerződés tartalmazza. A Kúria a BH2020. 45. szám alatt közzétett határozatában rámutatott arra, hogy nem megfelelő a tájékoztatás, ha azt a szerződés, illetve az ÁSZF több külön álló pontja tartalmazza és ezek együttes értelmezésével csupán következtetni lehet arra, hogy az árfolyamkockázatot az adós viseli. Az egyedi kölcsönszerződés 7. és 10. pontja, valamint annak elválaszthatatlan részét képező ÁSZF 4.1., 4.1.3., 4.1.4. és 4.3. pontjai együttes értelmezéséből csupán kikövetkeztethető lehet az árfolyamkockázat adós általi viselése és korlátlanlansága, a tájékoztatásnak ezen nem egységes, nem átlátható szerkezete önmagában is azt eredményezi, hogy a tájékoztatás célja és annak figyelemfelhívó jellege nem érvényesülhet, ezért az árfolyamváltozásból eredő kockázatot az adósra terhelő szerződéses feltételek nem világosak, és nem érthetők.

Az ÁSZF 4.8. pontja a szélsőséges árfolyamváltozás esetére irányadó szabályok között a „Havi fix” devizaalapú hitel konstrukció esetén tartalmaz rendelkezéseket, azonban a felperes a szerződés 7. pontja szerint nem e konstrukciót választotta.

[19] Az alperesnek az árfolyamkockázatról való tájékoztatása nem felel meg a jogszabályokban, az EUB döntéseiben, a Kúria jogegységi határozataiban, valamint a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-ei üléséről készült emlékeztetőjében foglaltaknak, így a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerinti, az árfolyamkockázatot teljes mértékben a

felperesekre hárító tisztességtelen szerződéses feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve. Az EUB számos határozatában (pl. C-26/13., C-186/16., C-483/16., C-38/17., C-51/17., C-118/17.) kifejtette, hogy nem az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás nem megfelelő volta eredményezi a vonatkozó szerződési rendelkezés tisztességtelenségét, hanem annak az a következménye, hogy lehetővé teszi annak vizsgálatát, miszerint a kikötés a fogyasztó hátrányára jelentős mértékben felborítja-e a felek közötti érdekegyensúlyt.

[20] Tekintettel arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy az árfolyamkockázat felperesek által történő korlátlan viselése vonatkozásában megfelelő tájékoztatást nyújtott a felperesek részére, az elsőfokú bíróságnak e körben további vizsgálódásra, bizonyítékokra nem volt szüksége. A felpereseknek csak abban az esetben kellett volna e körben – a megfelelő Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatást követően – bizonyítékaikat előterjeszteni, ha az alperes igazolta volna a részükre adott megfelelő tájékoztatás megtörtént, melynek következtében az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések világosak és érthetők, azonban az alperesi bizonyítás eredményre nem vezetett. Ezért a bíróság nem sértett jogszabályt a bizonyítási teher telepítése során.

[21] Az elsőfokú bíróság miután – helyesen – arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli esetben az alperes tájékoztatása nem volt megfelelő, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételek ezáltal a fogyasztók részére nem voltak világosak és érthetők, azt vizsgálta, hogy a felpereseket ennek következtében érte-e jelentős érdeksérelem. Az elsőfokú bíróság azonban szem elől tévesztette az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott, az EUB Főtanácsnokának a C-186/16. számú ügyhöz készített indítványa 90. pontjában foglaltakat, miszerint a 93/13. irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a felek szerződésből eredő jogai és kötelezettségei között jelentős egyenlőtlenség fennállását minden olyan körülményre tekintettel kell értékelni, amelyet a szolgáltató a szerződés megkötésekor észszerűen előre láthatott. Ezzel szemben nem értékelhető úgy, hogy ilyen egyenlőtlenség áll fenn olyan a szerződés megkötését követően bekövetkezett, nem a szolgáltatótól függő, illetve általa előre nem látható változások alapján, mint az árfolyamváltozás. Tehát a bíróságnak nem azt kellett volna vizsgálnia, hogy a tisztességtelen feltételek folytán ténylegesen bekövetkezett-e jelentős érdeksérelem, hanem azt, hogy e feltételek lehetőséget teremtenek-e a felek szerződésből eredő jogai és kötelezettségei közötti jelentős egyenlőtlenség kialakulására, a feleknek a szerződésből eredő jogai és kötelezettségei közötti egyensúly megbomlására.

A perbeli esetben a megfelelő tájékoztatás hiánya miatt érvénytelen az a szerződéses rendelkezés, amely szerint az árfolyamkockázatot teljes egészében a fogyasztó viseli.

A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval a szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalta tisztességtelen kikötés semmis. Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi.

Az érvénytelenség megállapításának további jogkövetkezményeit a Ptk. 237. §-a szabályozza, melyet a Legfelsőbb Bíróság általános jelleggel az 1/2010. (VI. 28.) és a 2/2010. (VI. 28.) PK

véleményben értelmezett. Az utóbbi PK vélemény 5. pontja, továbbá a 6/2013. PJE határozat 4. pontja is úgy foglalt állást, hogy ha a szerződés érvénytelenségének megállapítása esetén amennyiben a jogkövetkezmények alkalmazását a fél kéri és az érvénytelenség oka kiküszöbölhető, a bíróságnak elsősorban a szerződés érvényessé nyilvánítására kell törekednie. A DH2 törvény 37. § (1) bekezdése szerint is a fél az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé vagy határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánításának az alkalmazását kérheti.

[22] A Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i üléséről készült emlékeztetője a szerződés érvényessé nyilvánítása körében ajánl megoldásokat a bíróságok részére. Az ítéltábla a szerződést úgy nyilvánította érvényessé, hogy a deviza/forint átváltási árfolyamot maximálta. Ez a megoldás megfelel az uniós jogi rendelkezéseknek, továbbá az EUB joggyakorlatában kifejtetteknek és figyelemmel van az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása hazai bírói gyakorlatban kialakult elveire is. Megfelelően alkalmazandó a megtámadási okként szabályozott feltűnő értékaránytalanság kiküszöbölése vonatkozásában született PK 267. számú állásfoglalás, miszerint nem a teljes értékegyensúlyt kell létrehozni az érvényessé nyilvánítás során, hanem az aránytalanságnak azt a mértékét kell kiküszöbölni, amely már feltűnővé (jelentőssé) tette az értékaránytalanságot.

A maximált árfolyam meghatározásánál az ítéltábla tekintettel volt arra, hogy mi az az árfolyam, aminek alkalmazása nem kirívóan aránytalan, és nem bontja meg a felek szerződésből fakadó jogainak és kötelezettségeinek – az árfolyamváltozásnak bizonyos mértékig a konstrukció jellegéből eredően szükségszerűen az adósságot terhelő többletköltségeire is figyelemmel meghatározható – egyensúlyát, csupán a terhek aránytalan áthárítását küszöböli ki. Nem tévesztette szem elől, hogy a kölcsönszerződés megkötése során alkalmazott árfolyam 267,4 forint/euró volt. Az MNB deviza középárfolyama a szerződés megkötését követően a forintosítás napjáig csak két alkalommal, 2012. január 5-én és 2015. január 15-én emelkedett 320 forint felé (321,93 forint, 321,16 forint), így nem volt jelentősége annak, hogy az elsőfokú bíróság a szerződés felmondásáig, illetve a forintosításig vizsgálta az árfolyam változását. Az emlékeztetőben foglaltak szerint a fogyasztónak tudnia kellett, hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen irányban is változhat, az infláció jelenségével szintén tisztában kellett lennie. A felperesek a szerződésüket az euró intervenciós sávjának eltörlését követően kötötték, így alappal számíthattak arra, hogy az árfolyam változása a – figyelemmel az elsőfokú ítéletben felhívott Kormányhatározatra – 2003. június 4-én megállapított 282,36 forint/euró árfolyamhoz képest akár meghaladhatja a 15%-os mértéket is, azonban erre 2018. júliusáig nem került sor. Mindezek alapján az ítéltábla a maximált árfolyamot a szerződéskötéskor irányadó bázisárfolyam 20%-ával – mivel ezt a mértéket az alperes fellebbezési ellenkérelmében nem vitatta – növelten 320,88 forint/euróban állapította meg; ennek megfelelően a szerződést – a rendelkező részben írtak szerint ilyen tartalommal nyilvánította érvényessé.

[23] Helyesen következtetett arra az elsőfokú bíróság, hogy a felpereseknek a perbeli esetben az árfolyamváltozás 20% mértékű változását megfelelő tájékoztatás nélkül is viselniük kell. A kérdéses időszakban az árfolyamváltozás csupán két esetben – akkor is csekély mértékben – haladta meg a 20 %-os mértéket, ezért a felpereseknek az árfolyamváltozás teljes mértékét viselniük kell, melyből következik, hogy a bíróságnak további számításokat végeznie nem kellett. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a 2014/17. EU irányelv a szerződéskötést követően született, az a szerződéskötés idején még nem volt

hatályban, így annak rendelkezései a perbeli esetben nem irányadók. Az erre vonatkozó ítéleti indokolást az ítéltábla mellőzi.

[24] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a szerződés semmissége nem állapítható meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján.

A 41/1997. (III. 5.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint a THM az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és hiteldíj egyenlő az ügyfél által a hitel folyósításáig bezárólag a kölcsönnel kapcsolatban - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - fizetett összes költséggel csökkentett hitelösszeggel. A THM számításánál az ügyfél által a pénzügyi intézménynek fizetett költségeket, valamint a harmadik személynek fizetett költségek közül az ügyfél által felajánlott fedezet értékbecslésének díját és lakásépítéseknel a helyszíni szemlék díját kell figyelembe venni.

A (2) bekezdés a)-e) pontja alapján a THM számításánál nem vehető figyelembe: a prolongálási költség, a késedelmi kamat, az egyéb olyan fizetési kötelezettség, amely a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származik, a biztosítási és garanciadíjak, valamint az átutalási díjak.

A (3) bekezdés értelmében a pénzügyi intézmény a 12. § szerint adott tájékoztatásban meghatározott díjakon és költségeken túlmenően az ügylet szerződés szerinti teljesítése esetén az ügyféllel szemben további jogcímen költséget, díjat nem számíthat fel.

Az idézett rendelkezésre tekintettel az alperes nem sértett jogszabályt, amikor a THM számításánál a gépjármű átírási, tárolási költségét, valamint a végrehajtás során igénybe vett szakértői költséget nem vette figyelembe.

A Kúria számos eseti döntésében, valamint a 6/2021. PJE határozatában is rámutatott arra, hogy a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján akkor semmis, ha az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót egyáltalán nem tartalmazza.

[25] A Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szerződésnek tartalmaznia kell az azzal kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét, tehát a kamatláb számításának módját nem.

Nincs jelentősége annak, hogy a felperes az ÁSZF 4.1.3. és a 4.1.4 pontja alapján saját maga által végzett számítása eltérő eredményt hozott. E számításból semmiféle következtetés nem vonható le.

[26] Az elsőfokú bíróság nem szegte meg a Pp. 3. § (3) bekezdésébe foglalt tájékoztatási kötelezettségét akkor sem, amikor a gépjármű forgalmi értékének bizonyítását a felperes terhére róta, hiszen a felperes állította, hogy az alperes elszámolása során nem megfelelő gépjármű értékkel számolt. Az alperes az eljárás során bizonyította a gépjármű forgalmi értékét, mellyel a felperes nem értett egyet, ezért helyesen telepítette e körben a bizonyítási terhet az elsőfokú bíróság a felperesre, hiszen neki kellett bizonyítania, hogy a gépjármű forgalmi értéke magasabb az eddigi szakértői véleményben meghatározott értéknél.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy nem a birtokbaadás napján fennálló forgalmi értéket vette figyelembe, hiszen a felperesek két alkalommal is

indítványozták a kölcsönszerződés reaktiválását, azonban mindez a nem teljesítésük miatt meghíúsult.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a felperesek terhére azt is, hogy a perbeli gépjármű az ítéletben már felsorolt okok miatt nehezen volt értékesíthető, ezt bizonyítja az is, hogy az alperes a gépjárművet csupán az 53. licitkörben tudta értékesíteni, azt is a szakértői véleményben meghatározott érték alatt. Mindez igazolja a gépjármű valós forgalmi értékét.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes által készített 2011. október 7-én kelt műszaki szakértői vélemény szintén az Eurotaxglass's és internetes adatgyűjtés alapján került elkészítésre, elfogadva az Eurotax programban lévő korrekciók mértékét. E szakvélemény a gépjármű bruttó forgalmi értékét 2.882.000 forintban határozta meg. A felperes szem elől tévesztette, hogy a szakvéleményben 2013-as adatként a következő műszaki vizsga időpontja szerepel, melyre a szakértő jogsértés nélkül hivatkozott. Figyelemmel arra, hogy a gépjárművet az alperes által készített szakértői véleményben, valamint az ezt követően készült értékbecslésekben meghatározott összegnél is alacsonyabb vételáron (1.973.801 forint) sikerült értékesíteni, ezért az elsőfokú bíróság is helytállóan fogadta el ezt az összeget ítélezése alapjául. Így nem volt jelentősége annak, hogy az alperesi szakvélemény a szakértő aláírását nem tartalmazta.

[27] Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 213. §-ában foglaltakat sem, ugyanis az ítélet valamennyi kereseti kérelemre kiterjedt. Tévesen hivatkoztak a felperesek arra, hogy az elszámolás kapcsán előterjesztett kérelmükről a bíróság nem döntött, ugyanis a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy – mivel az árfolyamváltozás nem haladta meg a szerződéskötéskori MNB középárfolyamát 20%-kal – az árfolyamváltozásból eredő valamennyi többletfizetési kötelezettség a felperest terheli, ezért a marasztalásra irányuló keresetet elutasította.

[28] Az elsőfokú bíróság a Pp. 221. §-ában foglaltakat sem szegte meg, mivel a felperesek által a felmondást követően megfizetett összegek is elszámolásra kerültek. Az alperes a gépjárműforgalmi szakvélemény elkészítésével nem késlekedett, tekintettel a felperes már említett szerződés reaktiválása iránt előterjesztett kérelmeire. Helyesen járt el az alperes, amikor a gépjármű sajátosságait az opciós vételár megállapításánál figyelembe vette. Annak pedig jelentősége nem volt, hogy két adásvételi szerződés került a periratok közé csatolásra és az egyikben 100.000 kilométerrel kevesebb futásteljesítmény került feltüntetésre. A szakvélemény alapján egyértelműen megállapítható volt a gépjármű futásteljesítménye.

[29] A felperesek hivatkoztak arra is, hogy az ÁSZF nem került részükre átadásra, továbbá e körben banki tájékoztatás sem hangzott el, ezért az egyedi kölcsönszerződés tartalmát ellenőrizni nem tudták.

A szerződés aláírások feletti utolsó, 10. pontjának első mondatában a felek kijelentették, hogy jelen szerződést és annak elválaszthatatlan mellékletét képező Üzletszabályzatot és Általános Szerződési Feltételeket elolvasták, a benne foglaltakat megértették és mint akaratukkal mindenben megegyezőt tanúk jelentlétében jóváhagyólag aláírták, továbbá a szerződés és az Általános Szerződési Feltételek és az Üzletszabályzat egy-egy példányát átvették.

A felperesek e nyilatkozatukkal szemben nem bizonyították, hogy az okiratok megismerése, átvétele nem történt meg.

A Ptk. 205/B. § (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. E rendelkezés nem írja elő azt, hogy az általános szerződési feltételeket tartalmazó iratot a fogyasztónak át kell adni, elegendő, ha a pénzügyi intézmény lehetővé tette annak megismerését. Ezt a bíróság kétségbe nem vonhatja, figyelemmel a felpereseknek az okiratban tett nyilatkozatára.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a Ptk. 522. § (2) bekezdése alapján a bankhitel szerződés érvényességéhez annak írásba foglalása szükséges. A felperesek nem vitatták, hogy az okiratot saját kezűleg írták alá. Mivel a jogszabály nem írja elő, hogy azt teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, így nem volt relevanciája annak, hogy a felperesek a szerződést nem az okiraton feltüntetett tanúk jelenlétében írták alá.

[30] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta.

A felperesek fellebbezése lényegében eredményre nem vezetett, ugyanis a kölcsönszerződés érvénytelenségét az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította és azt – az ítélet tartalma szerint – érvényessé is nyilvánította, csupán az – a marasztalásra irányuló kereset elutasítása miatt – tévesen nem került az ítélet rendelkező részében feltüntetésre.

Ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek az alperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján állapított meg az alperes és jogi képviselője között létrejött megbízási szerződés alapján.

[31] A felperesek fellebbezésükben a pertárgy értékét tévesen jelölték meg 3.900.000 forintban, ezáltal az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt illeték mértékét 312.000 forintban. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a 39-41. § szerint megállapított illetékalap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetén 8%. A 39. § (1) bekezdés kimondja: az illeték alapja a polgári peres eljárásban a per tárgyának fennálló értéke, a jogorvoslati eljárásban pedig a vitássá tett követelés vagy követelésrész értéke. Mindezek figyelembevételével a másodfokú eljárás tárgyának értéke 538.578 forint, a fellebbezési eljárási illeték összege 43.100 forint, melyet a felperesek a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az állam javára külön felhívásra.

Budapest, 2021. június 10.

Dr. Németh László s.k.
tanácselnök

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró